توركيه
بيوك ملت مجلسى حكومتى
معارف وكالتى نشرياتندن
عدد : ٢٢

تربيوى - روحيات لابوراتوارى

محررى :
مصطفى رحمى

تأليف وترجمه هيئتنجه قبول اولونمشدر

استانبول — مطبعهٔ عامره
١٣٣٩

تورکیه
بیوک ملت مجلسی حکومتی
معارف وکالتی نشریاتندن
عدد : ۲۲

تربیوی - روحیات لابوراتواری

محرری :
مصطفی رحمی

تألیف و ترجمه هیئتنجه قبول اولونمشدر

استانبول — مطبعهٔ عامره
۱۳۳۹

مقدمه

اسکی پداغوژی، چوجغك نه‌یاپمسی لازم اولدیغنی آرادی . فقط چوجق نه‌یاپه‌بیلیر، نه‌یه قابلیتی واردر ؟ بونی آرامادی . بناءً علیه چوجقلرك شو ، شو ، علملری بیلمسی لازم ، دیه‌رك بویوك انسانلرك ذهنیتی ایله چوجقلره درس پروغراملری یاپیلدی . بوپروغراملرك ، چوجقلرك ذهنیتنه موافق اولوب اولمه‌دیغی دوشونولمه‌دی . درسلرك ، چوجقلرك ذهنلری ایله متناسب اولوب اولمه‌دیغنی کوستره‌جك‌ألده بر واسطه ، بر أولچو یوق ایدی ؛ اول امرده چوجغك قوهٔ ذهنیه‌سنی اولچمکه مخصوص براولچو لازم‌ایدی . مربیلره ، بوبله‌براولچویی آنجق روحیاتجیلر ویره‌بیلیردی. فقط اسکی‌روحیات‌دخی ملکات ذهنیه‌یی اولچه‌جك برشیئه مالك دکل ایدی .

روحیاته ، أولچو ، حواس اولچوسی واسطه‌سیله کیردی . بوبابده اولا روحیاتجیلر دکل ، هیئت ، فیزیق وفیزیولوژی علماسی مشغول اولدی .

انکلتره هیئت‌شناسلرندن بر ذات ، بر ییلدیزك مثلا اون بش دقیقه ١/٥ ثانیه کچه‌رك افقده کوروبیله‌جکنی حساب ایتدکدن صوکره کیفیتی معاوننه تبلیغ ایتدی . معاونی کوره‌مه‌مش ایدی . ایی ترصد ایتمه‌یور ، دیه‌رك معاوننه یول ویردی . قوهٔ باصره‌نك هرفردده آیری آیری اوله‌جغی ، چوق زمان صوکره آکلاشیلدی .

آلمانیاده فیزیولوژی علماسندن دوقتور (وه‌بر Weber)، خسته‌لری اوزرنده وزن احتساسلری آرادی . احتساسلك ، تحریك‌مقداری ایله مساوی‌اوله‌رق آرتمه‌دیغنی کوردی. احتساس ، تحریکدن دها بطی برصورتده تزاید ایدییور . بوکا (وه‌بر قانونی) دنیلدی (١٨٣٤) .

فیزیق وریاضیات‌علماسندن‌آلمانیالی (فخنه‌ر Fehner)؛ (وه‌بر) قانوننه برشکل ریاضی ویره‌رك «احتساسات نسبت عددی ؛ وتحریك ایسه نسبت هندسی اوزرنده تزاید ایدر»، دیدی (١٨٦٠) .

روحیاته اولچو ، (لیپزیغ)ده پروفسور (ووند Wundt) طرفندن کتیریلدی . دنیاده

ایلك اول ، پسیقولوژی لابوراتواری ۱۸۷۸ ده لیپزیغده (ووند) طرفندن آچیلدی .
(ووند) ، پسیقولوژی‌یه اولچو کتیریبوردی . پسیقولوژی (کیفی) لکدن چیقارق (کمی) لکه کیریبوردی .

(۱۸۸۳) ده آلمانیالی (ئه‌بینغ هاووز) ؛ (تصرف اصولی) ایله حافظه‌یی اولچدی .

ایلك اول فردك روحی فوطوغرافنی آلمق ایستیان (۱۸۹۰) ده آمریقالی (که‌تل = Cattell) در . بوذات ؛ سامعه ، باصره ، قوهٔ عضلیه ... کبی بش ، آلتی شی ایله فردك قیمت عمومیه‌سی حقنده برحکم ویرمك ایسته‌دی . فقط بو ، موسیقی‌یه ، رسمه ، حسابه ، محاکمه‌یه ... اهلیت کبی احوال روحیهٔ عالیه‌یی ، ذکایی تقدیر ایده‌میوردی . حالبوکه اصل ذکایی اولچمك لازم ایدی .

پارسده (بینه) ؛ (آنورمال = عذرلی) چوجقلره مخصوص بر مکتب تأسیسنه مأمور ایدیلدی . (نورمال) لر آراسنده (آنورمال) لری آییرمق لازم ایدی . چوجقلرك درجهٔ ذکالرینی بیلمك ایجاب ایدیبوردی .

(بینه) اولا ؛ چوجقلرك ذکاسنی آنتروپولوژی ، وقوهٔ عضلیه ایله بولمق ایسته‌دی . بونکله برنتیجه الده ایده‌مه‌دی .

صوکره بیکلرجه چوجقلر اوزرنده تجربانده بولونه‌رق مکتب معلوماتنه استناد ایتمه‌ین صرف ذکایه عائد اولان — ذکا مقیاسنی ترتیب ایتـدی . وبونکله چوجقلرك ذکاسنی اولچمکه باشلادی .

بعده ملکات روحیه‌دن هر برینه مخصـوص مقیاسلر ، اولچولر ترتیب ایدیلدی ، وایدیلمکده‌در . بویله‌لکله پداغوژی‌یه اولچو کیردی . شمدی «فلان یاشده‌کی چوجقلرك شونلری بیلمسی لازمدر . اونلرده شو پروغرامی تطبیق ایده‌لم» دینزدن اول چوجقلرك ملکات روحیه‌سی ، یورغونلغه قابلیتلرینی اولچمك واوکا کوره پروغرام یاپیلمق ایجاب ایدیبور .

*
* *

اون بش ، یکرمی سنه‌دن بری (تربیوی روحیات) ، اولچو ایله پك زیاده اوغراشمقده‌در . بوندن مقصد : اوکمزده اولان هرهانکی برچوجغك ملکاتجه (وسطی) می ، (اوستون) می ، (کری) می اولدیغنی آکلامقدر . هریاشدن پك‌چوق چوجقلر اوزرنده

متعدد تجربه‌لر یاپیلدقدن صوکره هر یاش ایچون، ملکاته مخصوص ، (وسطی) لر ترتیب اولونه بیلیر . هرمملکت کندینه مخصوص بو (وسطی) جدوللری یاپمقده‌در .

بو رساله‌ده‌کی تجربه‌لر، آلات وادواته نسبةً آز محتاج اولان وجنوره ژان‌ژاق‌روصو (تربیوی روحیات) لابوراتوارنده الڭ زیاده یاپیلانلردرکه وقتیله اوراده آسیستان ایکن قید وضبط ایتمش ایدم. برده بوخصوصده پروفسور (ریباقوف) ڭ (تربیوی - روحیات آرامه‌لری) اصولی واطلسی واردرکه اونڭ نشری‌ده مصمم‌در .

بدن اولچوسی

بدنك مختلف قسملرینی اولچمك ایچین متعدد آلتلر موجوداولوب بونلرك اك مشهورلرندن بری دوقتور (غوده‌ن) ك‌کیدر [*] . بو آلت ایله شونلر اولچولیور :

١ . بوی . چوجوق آلتك تخته‌سی اوزرینه تام برشاقولی وضعیتده دیكیلیر . باشی ده آرقه‌یه ویا اوكه بوكمیوب دیك طوتار . چوجغك آرقه طرفی ، آیاقلرندن یوقاری‌یه قدر آلته طایانمش بولنور . چوجق بووضعیتده ایكن آلتك متحرك قسمنی یوقاریدن آشاغی‌یه طوغری ایندیریرز و ، صاچلری چوق ایسه آره‌یه‌لایه‌رق ، تام تپه‌سنه طوقنورز . آلتك اوزرنده بوینك نه قدر اولدیغنی كورورز .

٢ . قسم علیای بدن . آلتك تخته‌سی اوزرینه اوتوزساتی‌متره ارتفاعنده براوطوراق قونه‌رق چوجق بونك اوزرینه اوطورور . بدننك قسم علیاسنی دیك طوتار ؛ صول الیله عمود فقریسنك آشاغیدن اوچنجیسی اوزرینه وصاغ الیله‌ده چكه‌سنه طایانیر . آلتك اوزرنده چوجغك قسم علیای بدنیسنك نه قدر اولدیغی كورولور .

٣ . كوكسك قطر عمقیسی . آلتك ساتی متره‌لی بر پارچه‌سی اوزرنده ایكی متحرك دكنك واردر . بودكنكلرك برینك اوجنی ، كوره‌ك كمیكلرینك بر شدیكی یره ، یعنی كوكس چقورینه قویارز . دیكربله‌ده آرقه‌ده تام مقابل نقطه‌یه طوقونورز . ایكی دكنك آره‌سنده قالان محل ، كوكسك قطر عمقیسنی كوسترر . بو ، بر كره حال طبیعیده ایكن ، بر كره‌ده ممكن اولدیغی قدر چوق هوایی ایچری‌یه آلمش بولنور ایكن اولچولور .

٤ . وسعت صدر . آنفاً ذكر اولنان ایكی متحرك دكنكدن بری برقولتوق آلتنه ، دیكری ، دیكر قولتوق آلتنه قونه‌رق اولچولور .

٥ . باشك قطر عمقیسی . متحرك ایكی دكنكدن بری جبهه اوستنه ، دیكری اكسه‌نك آرقه‌یه طوغری اك چیقینتیلی نقطه‌سنه قونه‌رق اولچولور .

٦ . باشك قطر عرضیسی . متحرك ایكی دكنكدن هر بری ، باشك صاغ وصول طرفنك اك چیقینتیلی ، متقابل ایكی نقطه‌سنه وضع اولنه‌رق اولچولور .

[*] بو آلت ، جنوره‌ده ژان‌ژاق روصو مؤسسه‌سنده صاتلمقده‌در . مؤسسه‌نك آدرسی :
(Institut J. J. Rousseau Genève)

٧ . باشك قطر شاقولیسی . متحرك ایکی دکنکدن بری ، قولاق دلیکی حذاسنه ، دیکری تپه‌یه قونه‌رق اولچولور .

٨ . قولاك محیط اعظمیسی . بر شرید ایله ، دیرسکه یاقین اولان اك شیشمان یرك محیطی اولچولور .

٩ . قولاك محیط اصغریسی . عین شرید ایله بیله‌کك اك اینجه محیطی اولچولور .

١٠ . ثقلت . بونك ایچین غراملری کوسترن بر باسکول واردر . کوچوك ایسه چیلاق وبیوك ایسه یالکز دیزلك ایله وزن اولنور ؛ دیزلکك طاره‌سی اخراج اولنور .

مملکتمزده هنوز بدن اولچولری یاپیله‌رق وسطیلر تنظیم ایدلمامشدر . ممالك اجنبیه‌یه عائد وزن وبوی وسطیسی جدولی بروجه‌آتی درج اولنور :

وزن وسطیسی

قیز غرام	قیز کیلو			اوغل غرام	اوغل کیلو
٩١٠	٢		تولدده	٢٠٠	٣
٣٠٠	٩	١	یاشنده		١٠
٤٠٠	١١	٢	»		١٢
٤٥٠	١٢	٣	»	١٠٠	١٣
١٨٠	١٤	٤	»	٧٠	١٥
٥٠٠	١٥	٥	»	٧٠٠	١٦
٧٤٠	١٦	٦	»	٤٠	١٨
٤٥٠	١٨	٧	»	١٦٠	٢٠
٨٢٠	١٩	٨	»	٢٦٠	٢٢
٤٤٠	٢٢	٩	»	٩٠	٢٤
٢٤٠	٢٤	١٠	»	١٥٠	٢٦
٢٥٠	٢٦	١١	»	٨٥٠	٢٧
٥٤٠	٣٠	١٢	»		٣١
٦٥٠	٣٤	١٣	»	٣٢٠	٣٥
٥٠٠	٣٨	١٤	»	٥٠٠	٤٠
٣٠٠	٤١	١٥	»	٤١٠	٤٦
٤٤٠	٤٤	١٦	»	٣٩٠	٥٣

قیز غرام	قیز کیلو	تولدده	اوغل غرام	اوغل کیلو
٨٠	٤٩	١٧ یاشنده	٤٠٠	٥٧
١٠٠	٥٣	١٨ »	٢٦٠	٦١
٧٨٠	٥٣	١٩ »	٣٢٠	٦٣
٤٦٠	٥٤	٢٠ »		٦٥
٨٠	٥٥	٢٥ »	٢٩٠	٦٨

بوی وسطیسی

قیز متره		اوغل متره
٠,٤٨٣	تولدده	٠,٤٩٦
٠,٦٩٠	١ یاشنده	٠,٦٩٦
٠,٧٨٠	٢ »	٠,٧٩٦
٠,٨٥٠	٣ »	٠,٨٦٠
٠,٩١٠	٤ »	٠,٩٣٢
٠,٩٧٤	٥ »	٩,٩٩٠
١,٠٣٢	٦ »	١,٠٤٦
١,٠٩٦	٧ »	١,١١٢
١,١٣٩	٨ »	١,١٧٠
١,٢٠٠	٩ »	١,٢٢٧
١,٢٤٨	١٠ »	١,٢٨٢
١,٢٧٥	١١ »	١,٣٢٧
١,٣٢٧	١٢ »	١,٣٥٩
١,٣٨٦	١٣ »	١,٤٠٣
١,٤٤٧	١٤ »	١,٤٨٧
١,٤٥٧	١٥ »	١,٥٥٩
١,٥٠٠	١٦ »	١,٦١٠
١,٥٤٤	١٧ »	١,٦٧٠
١,٥٦٢	١٨ »	١,٧٠٠
—	١٩ »	١,٧٠٩
١,٥٧٠	٢٠ »	١,٧١١
١,٥٧٧	٢٥ »	١,٧٢٢

نمای بدن [*]

چوجقلرك نمای بدنی ، معین بر صره تعقیب ایتمیوب زیقزاقلی‌در . یعنی بعض دوره‌ده نما ، دیگر دوره‌دن دها زیاده‌در . بو ، برچوجنی هراوچ آیده بر منتظماً وزن ایتمك وبوینی اولچولمك ایله میدانه چیقاریله‌بیلیر . نمانك بو بردن بره صیچرامه دوره‌لری احوال مختلفه‌یه کوره دکیشیر : عرقه (جنوب اقوامی چابوق بویور) ، شرائط اجتماعیه‌یه ، احوال صحیه‌یه وعلی‌الخصوص جنسه کوره تبدل ایدر . بوی ایله وزنك نمالری‌ده عین زمانده وقوع بولماز .

اولا بوبی تدقیق ایده‌لم : ایلك سنه‌ده بوی ، چوق اوزار . صوکرا آلتی ، یدی یاشنه قدر بربطائت عارض اولور ؛ بعده یکیدن اوزار ، فقط آز دوام ایدر . صوکرا نمای سنوی حد اصغریسنی ابراز ایچین اون ایکی یاشنه قدر کیتدکجه ایتر ؛ بعده اون بش یاشنه قدر یکیدن بردن بره اوزار . نهایت سکون بولور ؛ ٢٠ــ٣٠ یاشنه قدر حس ایدلمیه‌جك صورتده تزاید ایدر .

وزنك تزایدی ایسه ؛ اون بش یاشندن اعتباراً (بوی) کچکندن دها زیاده‌در . چوجق ایلك سنه‌لرده وزندن زیاده بویه چکر ؛ فقط اون بش یاشندن اعتباراً بوی حد اعظمی‌یه ویا حد اعظمی تقربیسنه واصل اولدیغی حالده وزن ، مهم تزایده باشلار . رشید ، بویدن زیاده ، وزنه چکر ، شیشمانلار .

نماده بوناکهانی تزایدلر ، بردورهٔ رکودت واستراحتدن صوکرادر ؛ یعنی چوجق ، برمدت بیومز ، صوکرا بردن بره بویوییویرر . ایشته بوبردن بره تزایدلر ، نمانك بر دورهٔ استراحتندن صوکرادر . صانکه بواستراحت ، دها شدتله صعود ایتمکه حاضرلانمق ایچین‌در . شدتلی صعوددن صوکرا ، یورولمش کبی نمای بدن استراحته طالار .

بوبردن بره صیچرامه‌لرك صوکنجیسی پك شدتلی‌در . بودوره ، هرزمان هرکسك نظر دقتنی جلب ایتمکله اوکا برنام مخصوص ویرلمش‌در : بلوغ (اعضای جنسیه‌نك دورهٔ کماله ایرمسی زمانی) .

بعضیلرنده نمای بدن صیچرامه‌سی بردن بره ، بعضیلرنده آغیر آغیردر . نمانك

---

[*] (قلاپاره‌د) ك تجربی پداغوژیسندن .

بو صیچرامه‌لری نه‌درجه‌یه قدر طبیعی‌در ؟ متناسباً دوام ایدن بر نمای ، یوقسه عارضه‌لی ، بردن بره‌لی نمامی ای‌در؟ مقایسه ایده‌جك وسائط اولمدیغی ایچین قطعی جواب ویریله‌میور . نمانك بردن بره صیچرامه‌لرینك غیرطبیعی اولدیغنه حکم ایتدیره‌جك هیچ برشی‌ده یوق .

بونك ایچوندرکه متعدد چوجقلرك نمای بدنندن تشکیل اولنان برمنحنی (Courbe) چوق آز زیقزاقلی‌در . حالبوکه تك برچوجغك نمای منحنیسی ، پك چوق زیقزاقلی‌در . چونکه متعدد شخصلردن یاپیلان منحنیده ، بو منحنی‌یی تشکیل ایدن اطفالدن بعضلری نماسنك صیچرامه دوره‌سی ، دیگر چوجقلرك نماسی دورهٔ استراحتنه تصادف ایده‌رك زیقزاقی تعدیل ایتمکده‌در . بو ، هرشخصه کوره تحول ایده‌رك اولدقجه عمومی ، برقیمتی حائز اوله‌جق اولان ، مختلف سن و دوره‌لر ایچین منحنیلر تأسیسنه مانع اولمقده‌در .

نما اشخاصه کوره تحول ایلدیکی کبی ، جنسه کوره دها زیاده تبدل ایدر : قیزلرك نماسی ، کرك وزن ، کرك بوی جهتندن اولسون ارکك چوجقلرك نماسی کبی ایسه‌ده دها آز قوتلی ، دها آز زیقزاقلی و علی‌الخصوص چوق دها زیاده وقتندن اول‌در : ارکك چوجقلرده یدی یاشه طوغری باشلایان دورهٔ ثانیهٔ صباوتك (بوی) صیچرامه‌سی ؛ قیزلرده آلتی یاشنه طوغری ویا دها اول باشلار . ارکك چوجقلرك بلوغی اون بش یاشنده باشلادیغی حالده قیزلرك بلوغی ١١ ، ١٢ ، ١٣ یاشنه طوغری باشلار . دیگر تعبیر ایله قیزلر ایله ارککلرك نماسی برقوشویه بکزر؛ قیزلر وارککلر عین زمانده قوشمغه باشلارلر . قیزلر ابتدا سبق ایدرلر . صوکرا رقیبلری اونلره یتیشیر وکچر . فقط قیزلر یکیدن سبق ایدرلر . ونهایت مسابقه‌یی قیزلر قازانیرلر .

بو معلوماته استناداً شمدی نمای بدنك باشلیجه منزللرینی تعیین ایله بو منزللره اسم ویره‌لم :

		ارکك	قیز
١	صباوت	٧ یاشنه قدر	٦ ـ ٧ یاشنه قدر
٢	طفولیت	٧ ـ ١٢	٧ ـ ١٠
٣	بلوغ	١٢ـ١٥	١٠ـ١٣
٤	رشد	١٥ـ١٦	١٣ـ١٤

بو منزللر ، بوبویوك ارتجاجلر ، مواسم کبی اسباب خارجیه‌دن زیاده ، اسباب درونی نتیجه‌سی اولدیغی آکلاشیلیور . ارتجاجات تالیه ایسه نما منحنیسنی هرزمان خفیف خفیف طالغه‌لاندیرمقده‌در .

مواسمه نظراً نمانك تحولی تحریسی ، مكتب خواجه‌لری طرفندن تدقیق ومطالعه ایدلملی‌در . معلم چوجقلرك بوینی اولچمك ایچین ، دیواره مترو وسانتیم اشارتی یاپه‌بیلیر. وزن ایچین‌ده قولای‌در . هرایكی ویا اوچ آیده بر بوكوچوك عملیه اجرا اولونورسه ، سنهٔ مكتبیه‌نك هانكی موسمنده نما صیچرامه‌سی وقوعه كلدیكی آكلاشیلیر .

مواسمك نما اوزرینه اولان تأثیری مسئله‌سی ، هنوز دردست مناقشه‌در ، ترصدات بوكا توافق ایتمامكده‌در . مع‌مافیه بعضلرینه كوره نما ، یاز آیلرنده ، بعضلرینه‌كوره‌ایسه ایلك وصوك بهار آیلرنده زیاده‌در . بوندن باشقه وزن ایله بوی‌ده تفریق ایتمك لازم‌در. قوپنهاغ دیلسز ـ صاغیر مكتبی مدیری (مالینغ هانسن Malling Hansen) ك بك صبورانه اولان تحریاتی ـ ١٣٠ شاكردی ، اوچ سنه، مركون اولچدی ـ كوستریبوركه وزن ایله بویك نمالری آراسنده برمناوبه واردر : وزن بالخاصه صوك‌بهارده چوق‌آرتار؛ قیش وبهارده آزدر ؛ یازین ایسه تماماً حال ركودتده‌در . بوی، بونك تمامیله‌عكسنه‌در : بویك نمای اعظمیسی یازین ، نمای اصغریسی صوك بهار ، نمای متوسطی‌ده بهارین‌در . فقط بو ، شمال ممالكی چوجقلری‌اوزرینه یاپیلان تجارب نتیجه‌سی‌در . بزم اقلیممزده‌ده ممكن اولدیغی قدر چوق چوجقلر اوزرنده تحریاتده بولونمق ایله مسئله‌نك حلنه چالیشیله‌بیلیر .

سنه ظرفنده نمانك تحولاتی مسئله‌سی مربی‌ایچین فائده‌سز دكل‌در. فی‌الحقیقه بونكله، بوتحولات طبیعی‌می ؟ یوقسه مكتبك آز، چوق ، مضر تأثیری اولیورمی ؟ حل اولنور. بومسئله‌یی حل ایتمك ایچین :

یا مكتبه كیتمیان چوجقلر ایله مكتبه منتظماً دوام ایدن چوجقلرك هرموسمده‌كی نمالری تحولاتی ، ویا مختلف مكتبلره دوام ایدن چوجقلرك نمالری تحولاتی مقایسه ایتمك لازم‌در .

صوربون دارالفنونی روحیات لابوراتواری مدیری متوفی (آلفرد بینه) ، بونی ، فعالیت عضویه ایله موازی كیدن برحادثهٔ خصوصیه‌یی ، اشتهایی بتون سنهٔ مكتبیه ظرفنده تدقیق ایتمك صورتیله مطالعه ایتدی . (بینه) یه كوره اشتها ، اكمك صرفیاتی ایله اولچوله بیلیر . بوتحریات فرانسه دارالمعلمینلرنده اجرا اولندی : مكتب طرفندن هركون صاتون آلنان مأكولات مقداری ایله ، یومی صرف اولنان مقداری كوسترن دفتر اساس اتخاذ ایدلدی . قیمت غدائیه‌لری نقطهٔ نظرندن‌مأكولات

بلك مختلف اولمقله (بينه) بونلردن مكمل بر غدا وسنه‌نك هر زمانده موجود واشتها ايچين اولدقجه طوغرى بر مقياس اولان اكمكى انتخاب ايتدى . فى الحقيقه چوق آچ ارلنجه اكمكك اوستنه دوشولور . (بينه) كوردى كه، تحصيل كونلرنده اكمك صرفياتى آزاليور ؛ بوندن استدلالاً دينايوركه مساعئ ذهنيهٔ عظيمه ، اشتهايى آزالديور .
بلچيقاده (شوويته‌ن Schuyten) ده بويله بر تحرى اجرا ايده‌رك ياز آيلرنده اكمك صرفياتنك آزالديغنى كوردى . نماى اطفال ، دها زياده ياز آيلرنده تزايد ايلدكه، يازين اشتهانك آزالمسى موجب حيرتدر . چونكه تزايد نما ، دها چوق بر اشتها نتيجه‌سى اولمق لازم كليردى . حالبوكه ماوقع ، بونك عكسنه . بناءً عليه نمانك ياز آيلرنده دها زياده تزايد ايلمسنه ، هنوز حل اولنمامش وغير قطعى ، اسباب وار [*] .
(شوويته‌ن Schuyten) مكتبى جنايتله اتهام ايدر : مكتبك نما اوزرينه مضر تأثيرى وار ، دييور . بو ، يكده واضح اولمامقله برابر ، صحيح اولمق امكانى ده بعيد دكلدر . بو امكاندركه بو قبيل تحرياتك اهميت عظيمه‌سنى كوسترر . بناءً عليه مكتب معلملرينك نماى بدنى تسهيل ايده‌جك صورتده حركت ايلملرى لازمدر .

كوز معاينه‌ سى : چوجغك اى كوروب كورمديكنى آكلامق ايچين هر كوزلكجيده بولنان واوزرنده حروفات محرر اولان تابلو قوللانيلير . حروفات ، مختلف بويوكلكده يازلمش اولوب يوقاريدن آشاغى‌يه طوغرى ايندكجه حرفلر كوچولور وهر صره‌نك يانى باشنده حال طبيعيده‌كى بر كوزك اوصره‌ده‌كى حرفلرى قاچ متروden كوره بيله‌جكى مرقومدر .
سياه تخته‌يه على العاده يازيلان بيوكلكده‌كى حرفلرى آلتى متروden اوقويه بيلن چوجقلرك كوزلرى حال طبيعيده‌در . كوزلرى بوزوق اولان چوجقلره كوز حكيمى طرفندن كوزلك ويريلير .

دالتونيزم ؛ (داء دالتون) . مبتلا اولانلر ، بالخاصه يشيل ايله قرمزى‌يى بربرندن فرق ايده‌مزلر . مختلف رنكلى يوك ايليكلرندن (چيله) لر ياپه‌رق چوجغك اوكنه قونور وبونلرى رنكلرينه كوره آيرمسى تنبيه اولنور . دالتونيزم اولان بالخاصه يشيل وقرمزى چيله‌لرى بربره قور .

[*] يازين آز غدايه احتياجك سببى ، حرارت غريزيه‌يه احتياجك آز اولديغندن دكلميدر عجبا ؟ ديه انسان كنديكنديه صورابيلير . فقط (شوويته‌ن Schuyten) بالتدقيق آكلادى كه عمله‌نك استهلاكات غذائيه‌سى يازين تزايد ايدييور .

استعمال اولنان چیلر :

٤ چفت درت درلو قرمزی
٢ « ایکی درلو صاری
٤ « درت درلو یشیل
٤ « درت درلو ماوی
٢ « ایکی درلو اسمر
٢ « ایکی درلو قهوه رنکی
١ چفت زیتونی
١ چفت منکشه رنکی
١ « بیاض
١ « سیاه

رنکاری تفریق ایتمك مهم اولدیغی کبی دکزجیلرله شمندوفرجیلر ایچین - قرمزی ویشیل فنارلر قوللانلمغله - الزمدر .

قولاق معاینه‌سی: بونك ایچین اوچ اصول واردر : ساعت . آشاغی‌سسله سویلمك . سیمون اصولی .

ساعت : چوجق بزه آرقه‌سنی دونمش بولونور ؛ بش ، آلتی مترو مسافه‌ده جیب ساعتنی المزده طوته‌رق ساعتك تیق تیقنی ایشیدوب ایشتمدیکنی صورارز . ایشتمیورم ، دیرسه تقرب ایده‌رز . بوصورتله نره‌ده، یعنی نه‌مقدار اوزاقلقدن ایشیده‌بیلدیکنی بولورز . حال طبیعیه‌ده‌کی قولاغك اوچ مترو مسافه‌دن ساعتك تیق تیقنی ایشتمه‌سی لازمدر . بو اصول ، پك مقبول دکلدر . چونکه‌چوجغی قونترول ایده‌جك هیچ برشیئه مالك دکلز .

آشاغی سسله فیصیلدانه‌رق سویلمك : چوجق آرقه‌سنی دونمش اولدیغی حالده کندیسنه یدی مترو مسافه‌دن آشاغی سسله رقملر ، کلمه‌لر ویا جمله‌لر سویلنیر . چوجق ، طویدیغنی تکرار ایده‌جکدر .

بوعملیه برکره برقولاق - بواثناده چوجق دیکر قولاغنی پارماغیله ایجه قاپار - ، برکره‌ده دیکر قولاق وبرکره‌ده هرایکیسی ایچین یاپیلیر .

اون قدر چوجغه یدی متره‌دن فیصیلدایه‌رق سویلمکله ، املا یازدیره‌رق سامعه‌لری معاینه اولنور . بویله‌لکله صنفك سامعه معاینه‌سی آز زمان ظرفنده اجرا ایدلمش اولور .

سیمون اصولی : بونك ایچین اوچ سه‌ری واردر :

برنجی سری

١ جدول تخته‌سی (طولی اون سانتیم ، ثقلتی اوچ غرام)
٢ چکمجه آناختاری (یکرمی بش غرام آغرلغنده‌در)
٣ برمجیدیه
٤ ساعت جامی (٤ سانتیمترو قطرنده‌در)
٥ هیچ برشی .

ایکنجی سری

١ منطاردن برشیشه طاپاسی .
٢ برچیوی (یووارلاغامسی ایچین اگریلدیلمش‌در) .
٣ تیکل بربش پاره‌لق .
٤ برقوروشون قلمی پارچه‌سی (درت غرام آغرلغنده‌در . یووارلانمـامسی ایچین دیرسکلی اولملی‌در) .
٥ هیچ برشی .

اوچنجی سری

١ طوبلی ایکنه
٢ برکبریت
٣ برغروش
٤ برلاستیك
٥ هیچ برشی

برماصه‌نك اوزرینه آلتی سانتیمتره ارتفاع حاصل ایده‌جك اوست اوسته، مثلا ایکی کتاب قورز وبونك اوزرینی مندیل ایله اورترز . بوارتفاعدن ، ذکر اولنان موادی ، ماصه‌نك اوستنه دوشوره‌جکز ؛ فقط چوجقلرك دوشن ماده‌یی کورمامه‌لرینی تأمین ایچین اوکده برمقوا طوتارز .

تجربه‌یه باشلامه‌دن اول شو ایضاحاتی ویرملیدر : « ایی برقولاغه مالك اولوب اولمدیغکزی

آكلامق ایچین سزك ایله كوچك بر تجربه یاپه‌جغم . شمدی ماصه‌نك اوزرینه بر طاقم شیلر دوشوره‌جكم ؛ سز ، بو دوشن شیلرك حاصل ایتدیكی تیقیردی‌یی ایشیده‌رك دوشن ماده‌نك نه اولدیغنی سزه ویردیكم كاغدك [*] اوزرینه ، نومروسی حذاسنه یازه‌جقسكز . نچوق یوكسكدن دوشمیه‌جكی ایچین بو اشیاء ، چوق تیقیردی حاصل ایتمیه‌جك . بناءً علیه دقت ایتمكلكڭز لازم . ایی دیكلایكز .

« اولا شونلری دوشوره‌جكم (آلیشملری ایچین كوزلری اوكنده بر دفعه دوشورولور) : برجدول ، بر چیوی ، بر مجیدیه ، بر ساعت جامی .

« شمدی مقوا آرقه‌سنده صاقلی اولدیغی حالده بو اشیایی قاریشیق بر صره ایله دوشوره‌جكم؛ هر دوشورركن نومرولرینی سویلیه‌جكم . سز كاغد اوزرینه ، سویلانن نومرو حذاسنه یازه‌جقسكز . سزه شویله دیه‌جكم :

« دقت ! (نومرو ١) دیدكدن صوكرا برشیٔ دوشوره‌جكم ، سز برنجی ستونده بر نومرو حذاسنه، دوشن شیئك نه اولدیغنی یازه‌جقسكز . صوكرا (نومرو ٢) دییه‌رك باشقه برشیٔ دوشوره‌جكم . سز عین ستونك ٢ قسمی حذاسنه یازه‌جقسكز الخ . بعضاً هیچ برشیٔ دوشورمیه‌جكم » .

هر اوچ سه‌ری سیاه تخته‌یه یازلملی‌در .

اشیاء ، آلتی سانتیمتره ارتفاعنده اولان كتابك اوزرندن كناره طوغری ایتیله‌رك دوشورولملی‌در .

تجربه‌یی یاپان، موادی نصل بر صره ایله دوشوره‌جك ایسه ، مقدما بر كاغدك اوزرینه دوشوره‌جكی ماده‌لرك صره‌سنی یازار .

برنجی سه‌ریده آناختار ایله مجیدیه‌یی بر برینه، قاریشدیرمق ، شایان مسامحه‌در . ساعت جامی یرینه جدول تخته‌سی ایشتمك‌ده شایان مسامحه ایسه‌ده جدول تخته‌سنی ، جام ایشتمك دكل‌در .

ایكنجی سه‌ریده چیوی ایله قورشون قلمنی قارشدیرمق ، شایان مسامحه‌در . منطار دوشورولنجه هیچ برشیٔ دوشورولمدیكنی یازان چوجغك قولاغی ده شایان مسامحه اولابیلیر.

اوچنجی سه‌ریده طوبلی ایكنه ایله كبریتی قاریشدیرمق شایان مسامحه‌در .

---

[*] بو كاغدك نمونه‌سی (١٧) نجی صحیفه‌در .

چوجغك هيچ خطاسی اولماز ويا برخطاسی اولورسه قولاغی ايی‌در . اوچ ويا دها زياده خطا وارسه اوچوجق ، ايی ايشتميور ، ديمك‌در .

يلك اينه اولانه اوجنجی سيريده :

٣ خطالی ايسه ضعيف صاغير

٥ خطالی ايسه اورته صاغير

٨ خطالی ايسه صاغيردر .

سامعه معاينه‌سنده چوجقلره ويريلن كاغد نمونه‌سی

اسم .... سن .... تاريخ ....

١		١		١	
٢		٢		٢	
٣		٣		٣	
٤		٤		٤	
٥		٥		٥	
٦		٦		٦	
٧		٧		٧	
٨		٨		٨	
٩		٩		٩	
١٠		١٠		١٠	
١١		١١		١١	
١٢		١٢		١٢	
١٣		١٣		١٣	
١٤		١٤		١٤	
١٥		١٥		١٥	

شامه معاينه‌سی : يكرمی درت كوچك كوزه منقسم برقوطی . هر كوزده برر كوچك شيشه . شيشه‌لرده مايع حالنده اون درلو قوقودن مركب ايكيشر شيشه . چوجق بونلری قوقلايه‌رق ايكيشر ايكيشر آييره‌جق . شيشه‌لرك آلتنده چوجغك كورميه‌جكی برصورتده ، جفته نومرولر يازيلی‌در . مثلا عادی صوشيشه‌لرينك آلتنده ٢ رقمی واردر .

شیشه‌لرده شونلر واردر :

عادی صو

قولونیا

آمونیاق

نانه صویی

بنزین

سرکه

پترول

تری بانتین

آلقول

کل صویی

منکشه روحی

کافوری آلقول (Alcoole camphré)

یك کوچك چوجقلر ایچین، کوزلرینی باغلایه‌رق ، طانیدیغی شیلر، مثلا منکشه ایله کل ... قوقلادیه‌رق نه قوقلادیغی صورولور .

لامسه معاینه‌سی : متعددبارداقلر ایچنه مختلف درجه‌ده صیجاق‌صولر قونور. چوجق النی صوقار وهانکیسنك دها صیجاق ویا صغوق اولدیغنی سویلر .

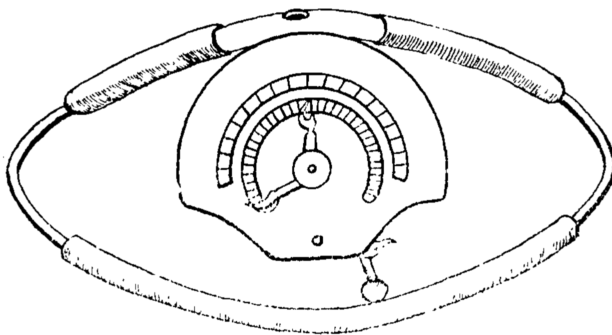
یاخود آغزی قپالی بر طوربه ایچنه چوجغك طانیدیغی مواددن (یوکسوك ، پاره ، سالیانغوز قابوغی، کوچك چیوی ، کوچك قاشیق ، چاقی ، ببك ...) قونور . چوجغك کوزلری باغلانیر . بعده چوجق النی طوربه ایچنه صوقارق موادی چیقاریر واسملرینی سویلر . تجربه‌یی یاپانك کوزلری باغلی اولمدیغی ایچین چوجغك ماده‌یی طوقنمقله بیلوب بیلمدیککنی آکلار .

ذائقه‌معاینه‌سی : چوجغك کوزلری باغلانیر . دیلی اوزرینه صره ایله شکر، طوز... وضع اولنه‌رق نه اولدیغی صورولور . آنانی‌ده تفریق ایدوب ایتمدیککنی آکلامق ایچین مثلا آز شکرلی ، اورته‌شکرلی ، چوق شکرلی شیلر ویریله‌رك صورولور .

عضله قوتنك معاینه‌سی : بونك ایچین (دینامومترو) مستعملدر . بو آلت ، چلیکدن وقطع ناقص شکلنده اولوب آووجك ایچنده تضییق اولنور . درجهٔ تضییق ،

برقادران اوزرنده کورولور . صیقارکن الی ایجیتمیه‌جك صورتده طوتملی‌در . اله ایجبنیرسه اعظمی قوت صرف اولنه‌ماز. هرایکی ال ایله بربرینی متعاقب ، چوق تضییقلر طلب اولنه‌رق هرألك آیری وسطیسنی آلملی‌در. تضییقلر مساوی فاصله‌لرله ــ بشر ثانیه ــ یاپیلملی‌در .

دینامومترونك کوچك چوجقلره مخصوص اولانی ۱۷ کیلوغراملق ، و بیوکلره مخصوص اولانی ۸۰ کیلوغراملق تضییق قوتنی قید ایدر . بری صاغ ، دیکری صول اله مخصوص اولملی اوزره ایکی درلودر .

دینامومترو

جکرلرك نه مقدار هوا استیعاب ایده‌بیلدیکی : بونك ایچین (سپیرو متره) قوللانیلیر. بر قاچ درلو سپیرو مترو واردر . الك بسیطی ، درجه‌لی عمودی محور اطرافنده دری طوربه وبوکا منتهی بر بوری . چوجق ، ممکن اولدیغی قدر چوق هوا جکرلرنده ایکن سپیرومترونك بوروسنی آغزینه آله‌رق تدریجاً هوایی سپیرومترو طورباسی ایچنه سوق ایدر ؛ بو طوربه یوقارییه طوغری چیقه‌رق محور اوزرنده محرر ارقام اوزرنده ایلریلر . چوجق ، حکرلرنده‌کی هوایی تماماً ، آلت درونه سوق ایتدکدن صوکرا بورویی ، آغزندن چیقارارق ، همان پارماغی ایله بورونك آغزینی قاپار . عمودی محور اوزرنده ، جکرلرینك قاچ لیتره هوا استیعاب ایده‌بیلدیکی اوقونور .

مساسیت جلدیه : بونك ایچین (هسته‌زیومترو) قوللانیلیر. هسته‌زیومترو ایکی درلودر:

١) Veber پرکاری : بونك ایکی سیوری اوجی اولوب تقرب وتباعد ایدرلر

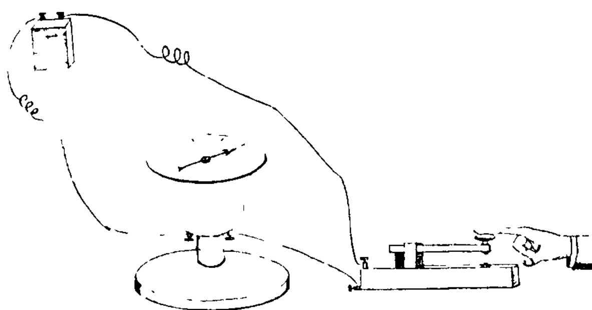
وآره‌لری میلی‌مترولی درجاته منقسمدر . چوجغك کوزلری باغلانیر. جلده، عین زمانده ایکی سیوری اوج ایله بردن ، طوقونوله‌رق چوجغه صورولور :

— براوجی ایله‌می طوقونیورم، ایکی اوجی ایله‌می؟ هسته‌زیومترویی جلدك اوزرندن قالدیریرکن ده عین زمانده قالدیرمغه اعتنا ایتملیدر .

فرض ایده‌لم که چوجق ، آلتك ایکی اوجی آره‌سی یدی، آلتی، بش میلی‌متره ایکن طوغری حس ایدییور ، اووقت + ٧ + ٦ + ٥ یازیلیر.

درت میلی‌متره‌دن یا کلش حس ایدرسه ـ یعنی ایکی اوجی ایله طوقونولدیغی حالده بر حس ایدرسه ـ ٤ یازیلیر .

چوجق، بعض کره بر حس ایلدیکی حالده ایکی اوجی ایله طوقونیورسکز، دیر . بونی

(ئه‌والد) قرونوسقوپی

تفتیش ایچین آلتك اوچنجی بر سیوری اوجی واردرکه آره صره بونکله طوقونیله‌رق صوریلیر :

— برمی، حس ایتدیکز ؟ ایکیمی ؟

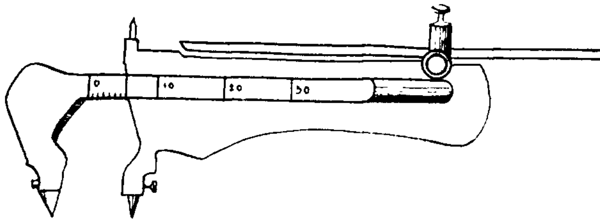
بو تفتیش نتیجه‌سنده آکلاشیلیرکه چوجق بر سیوری اوج ایله طوقونولدیغی حالده بعض کره ایکی اوجی حس ایتدم ، دیر .

٢) قیل هسته‌زیومترو : صفر ایله ٤٠ میلی‌متره آره‌سنده درجاته منقسمدر . صفر ایله طوقولنجه حس ایدلمیور . بر ، ایکی ، اوچ . . . درجه‌لرك اوزرنده طوردیریلوب طوقونورلرسه حساسیت جلدیه‌یه کوره اوچ، درت ، بش . . میلی‌متره‌ده حس ایدییور. بوحس ایتدیکی الك کوچوك درجه‌یه أشیك (Seuil) دینور .

سرعت حركت : بونی اولچمك ایچین ایكی اصول واردر :

١) نقطه آتمه . چوجق ، قورشـون قلمی ایله كاغدك اوزرینه اوتوز ثانیه مدتله نقطه‌لر آتار . ایشته شویله : (. . . . .) تجربه بر كره صاغ ، بر كره صول ال ایله اجرا اولنور . هر ایكی الك اوتوز ثانیه‌ده آتدیغی نقطه‌لرك مقداری آیری آیری قید اولنور .

٢) Evald قرونوسقوبی . قرونوسقوب ، تللر ایله بر الكتریق آكومولاتورینه مربوطدر . چوجق ، قرونوسقوبك قادرانی كورمز اولدیغی حالده ، قرونوسقوبه تل ایله مربوط بر تلغراف مرسله‌سی اوزرینه ممكن اولدیغی قدر سرعتله اوتوز ثانیه اورور . ایكنه قادران اوزرنده دور ایدر . تجربه بر كره صاغ ال ایله ، بر كره‌ده صول ال ایله یاپیلیر ونتیجه آیری آیری قید اولنور .

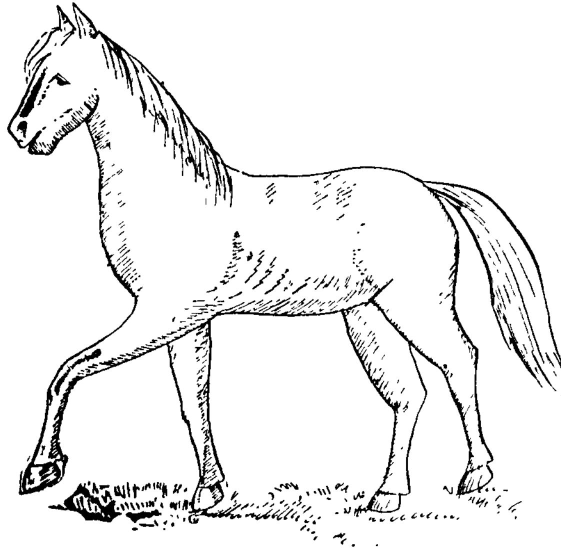

قابلیت تلقین : یكرمی كوچك قوطی . بونلردن بش اولكیلر مختلف وزنده‌در : غرام ٥٠ ، ٧٠ ، ٩٠ ، ١١٠ ، ١٣٠ ، ١٥٠ ، ١٥٠ ، ١٥٠ الخ. فقط آلتنجی قوطیدن اعتباراً یكرمنجی‌یه‌قدر هپسی مساوی وزنده‌در. بویله اولدیغی حالده چوجق ، قوطیلری النه آلوب یوقلادیغنده آلتنجی‌دن اعتباراً‌ده بش اولكیلر كبی بودها آغیر ، بودها آغیر دیه علی‌الاكثر اون برنجی‌یه‌قدر كیدیبور وآنجق اون برنجی قوطی‌دن اعتباراً طوغری تقدیر ایده‌بیلیور . آلتنجیدن اعتباراً قوطولرك وزنلرینك مساوی اولدیغنی تخمین ایدن كیمسه‌لر پك آزدر .

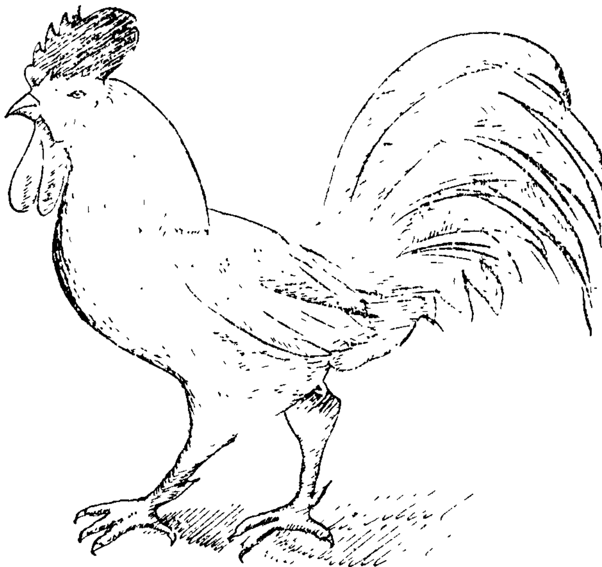
بو حادثه ، (قابلیت تلقین) دن ایلری كلیر .

سرعت مهارت :

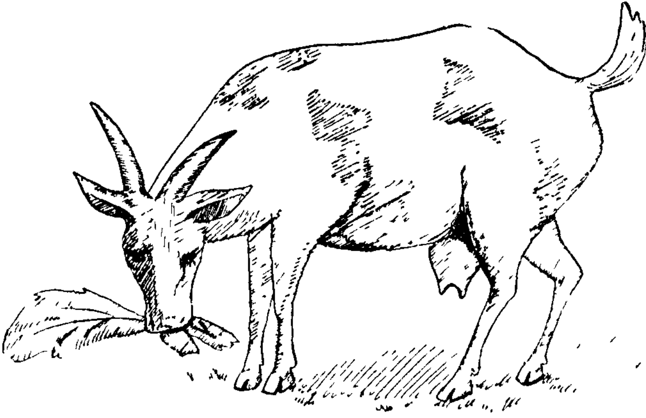
(رسمك اوزرینه اینجه كاغد قویه‌رق قوپیه ایتمك وكسمك). ذكی اولانلر ، علی‌العموم ،

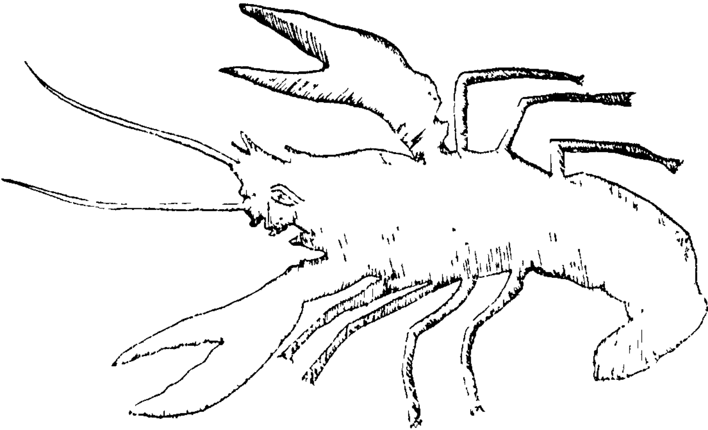
قوپيه — ١

قوپيه — ٢

قوبيه — ٣

قوبيه — ٤

روحادە، بدنادە سريعدرلر. معمافيه بعض كره ذكى اولميانلردە مادةً سريع اولەبيليرلر. ايلك اول آلمانيالى (شترن) وشا كردلرى بروجه بالا رسملر قوبيه وقطع ايتديرمكله تجربەلر ياپديلر ونتيجەدە اوچ تيپ بولديلر :

١ فوق العادە سرعتله ياپانلر .

٢ اولدقجه سرعتله ياپانلر .

٣ آغير ياپانلر .

بونلرده نه‌درجه‌یه قدر ایی‌قوییه وقطع ایده بیلدیکی‌ده اشارت ایدیلیر . نه قدر زمان ظرفنده قوییه وقطع ایتدیکی آیری آیری قید اولنور . پداغوژی لابوراتوارنده زمان اولچوسی ایچین دائما (قرونومترو) قوللانیلیر .

ایکنه‌لمه . صورت مخصوصه‌ده احضار اولنان ورقه اوزرنده‌کی نقطه‌لرك تام مرکزلرینی چوجوق ، ایکنه‌لیه‌جك . صاغ و صول أل ایچین آیری آیری اولوب هر ایکیسنك ایکنه‌لمه مدتلری کذا آیری آیری قید اولنور . بو ورقه‌لری احضار ایدرکن نقطه‌لرك نمونه‌ده‌کندن بیوك ویا کوچك اولمامسنه ، تام نمونه‌ده‌کی قدر اولمسنه دقت ایتملیدر . . .

ایشته نمونه :

اسمی :

سنی : تاریخ :

صاغ ال

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

صول ال

. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

جمع عملیه‌سنی نه‌قدر سرعتله یاپه‌بیله‌جکنی معاینه . چوجغه ، ایکی ، اوچ ، دورت الخ خانه‌لی رقملر ویره‌رك بونلری ممکن اولدیغی قدر سرعتله وطوغرو اوله‌رق اوزره جمع ایتمسی سویلنیر . اوچ دقیقه ظرفنده نه قدر یاپه‌بیلدیکی نظر دقته آلنیر . اوچ دقیقه نهایتنده کاغد الندن آلنه‌رق تدقیق اولنور . نه قدری خطالی ، نه‌قدری طوغری اولدیغی آیری آیری قید اولنور . بو عملیه ؛ طرح ، ضرب وتقسیم ایچون‌ده تکرار اولنور .

سرعت جمع ، سرعت طرح ، سرعت ضرب ، سرعت تقسیم دییه آیری آیری ورقه‌لر طوتولور . ایشته نمونه‌سی :

سرعت جمع :

تاریخ	اسم	سن	خطا عدد	طوغری عدد	ملاحظات

سرعت تحریر . چوجغه برجمله ویریله‌رك بردقیقه ظرفنده ممکن اولدیغی قدرسرعتله یازمسی سویله‌نیلیر . چوجغه : « یارین صحرایه کیده‌جکز » جمله‌سنی ، (باشلا) دینجه ممکن اولدیغی قدر سرعتله تکراراً یاز ؛ (طور) دیدیکم زمان ، یازمه . او وقت ، بن ، کاغدی آله‌جغم ؛ دینیر . نمونه‌سی :

سرعت تحریر : « بر دقیقه ظرفنده »

تاریخ	اسم	سن	بردقیقه‌ده یازیلان حرفلرك مقداری	ملاحظات

سرعت قرائت . اقتداریله مناسب اولان معین بر عباره چوجغه ویریله‌رك ، بونی ، (باشلا) دینجه سرعتله اوقو‌ه‌دینیلیر. عباره‌یی نه قدرزمان ظرفنده اوقودیغی قید اولنور.

سرعت قرائت

تاریخ	اسم	سن	مدت قرائت	ملاحظات

نه قدر کلمه بیلوب بیلمدیکی . چوجغه مختلف درجه کوچ یکرمی‌بش کلمه صورولور. (مثلا ، او نه‌در ؟ کبی). ویردیکی جوابلر قید اولنه‌رق بعده خانهٔ موضوعلرینه تحریر اولنور . جنوره روصوپداغوژی مؤسسه‌سنده صورولان کلمه‌لر شونلردر :

او ، کمی ، شمسیه ، هند طاووغی ، حونی ، طاشمه ، یوتمق ، اعلان ، خرما آغاجی. هیکل ، کیرپیك ، فیل دیشی ، مرعی ، اورته ، دائمی ، قحطلق ، پوسته مأموری ، الخ.

محیطه کوره کلمه‌لرك بالطبع دکیشدیرلمسی ایجاب ایدر . اساس ، بو یکرمی بش کلمه‌نك اوچ مختلف درجه کوچ اولمسی‌در . نمونه :

لسان

تاریخ	اسم	سن		بیلدیکی کلمه عدد	بیلمدیکی کلمه عدد	یاکلش جواب عدد	ملاحظات

اون‌بش کلمه‌لی تکرار . چوجغك حافظه‌سی قوتی آکلامق ایچون مراجعت ایدلمکده‌در.
چوجغه : شمدی سکا برر برر کلمه‌لر سویلیه‌جکم . سن بونلری ایی دیکلیه‌جکسك .

و صوکره تکرار ایده‌جکسك ، دینیر . کلمه‌لر چوجغه بالطبع یبانجی اولمامليدر . هر کلمه‌یی ایکی ثانیه‌ده تلفظ ایتملی و اون بشنجی کلمه‌یی‌ده سویله‌دکدن اون ثانیه صوکره چوجغه تکرار ایتدیرملی‌در . مدت تکرار بردقیقه‌در . یعنی چوجوق بر دقیقه ظرفنده نه قدر کلمه تکرار ایتدی ایسه اونلر آلنیر ؛ و بر دقیقه نهایتنده کافی دینیلیر . نمونه :

اون بش کلمه تکراری

تاریخ	اسم	سن	طوغری عدد	یاکلش عدد	اونوتدیغی کلمه‌لر عدد	ملاحظات

اوده بش رسم . چوجغه : سکا رسملر کوستره‌جکم ؛ دقتله باق . صوکره نه رسملری اولدیغنی سویلیه‌جکسك ، دینیر . هر بر رسم ، چوجغك کوزی اوکنده ایکی ثانیه قاله‌جق . نهایتنده اون ثانیه مدت ویریله‌جك . صوکره کوردکلرینی سویلیه‌جك . نمونه :

اون بش رسم

تاریخ	اسم	سن	طوغری عدد	یاکلش عدد	کوسترلمامش ایکن چوجغک اویدوردیغی عدد	چوجغک نه قدر زمان ظرفنده تکرار ایتدیکی	ملاحظات

کوردیکی شیئی تکرار طانیبیلمه : چوجغه بر مقوا اوزرینه یاپیلمش اولان اون شکل کوستریلیر ؛ وبو شکللری دیکر مقوا اوزرنده باشقه شکللر آره‌سنده‌ده بولوب کوستره‌جکسک ، دینیر . بونك ایچین‌ده بر جدول تنظیم اولنه‌رق طوغری ، یاکلش و مدت کوستریلیر .

حافظهٔ بصریه معاینه‌سی : دردر حرفلی اوچ ستونه جمعاً اون ایکی حرف یازیله‌رق بر دقیقه زمان ویریلیر . چوجق بر دقیقه چالیشدقدن صوکره لوحه آلنه‌رق تکرار ایتمسی طلب اولنور. نه قدر طوغرو ونه قدر یاکلش اولدیغی قید ایدیلیر .

ب	ج	ی	د
س	ت	ق	ا
ن	ش	ه	ر

حافظهٔ سمعیه معاینه‌سی : چوجغه سکا بر صره حرف سویلیه‌جکم ، صوکره تکرار ایده‌جکسك ، دینیر . اون ایکی حرف ، بر دقیقه ظرفنده ، بر قاچ کره تکرار ایدیلیر . چوجوق دیکلر ، صوکره حافظه‌سنده قالان حرفلری تکرار ایدر .

صرف بصری ویا سمعی حافظه یوقدر : هر حالده مختلطدر . شو قدرکه بعضلرنده حافظهٔ بصریه وبعضلرنده حافظهٔ سمعیه غالب‌در .

ترابط افکار : چوجغه: سکا برصره کلمه سویلیه‌جکم. بن کلمه‌یی سویلر سویلمز، سنك عقلکه نه کلیرسه سویله‌یه‌جکسك ، دینیر . [اللیشر کلمه‌لی ایکی لیسته ترتیب ایدیلیر. برنجی لیسته‌نك یکرمیسی کلمات مشخصه ، یکرمیسی کلمات مجرده، و اونی اسم خاص اوله‌جق. ایکنجی لیسته‌نك یکرمیسی صفت، یکرمیسی فعل و اونی ادات‌در]. بوصورتله چوجقده ترابط افکارك مبتذل ویا (اوریژینال) اولدیغی آکلاشیلیر. ومختلف تیپلر میدانه‌چیقار.

چوجغك ذکاسنی معاینه : (بینه ـ سیمون) تستی مستعمل‌در [*] .

بوندن بشقه (رسملرله حکایه ترتیب ایتمك) اصولی‌ده واردر . چوجغه هیچ بر آره‌یه کلنجه بر حکایه چیقان رسملر ، قاریشدیریله‌رق، ویریلیر و بونلری او صورتله یان یانه قوی‌که هیئت مجموعه‌سندن بر حکایه چیقسین ، دینیر .

دقتی اولچمك : بونك ایچین الك قلاسیك اصول ، (بوردون Baurdon) طرفندن ایجاد اولنان « برمتنك بعض حرفلرینی چیزمك » در . متنك ، چوجغك ، حرفلرینی طانیوب معناسنه واقف اولدیغی لساندن اولمسی مرجح‌در . مثلا بز ، کوچ بر عربی‌ویا فارسی متنی قوللانه‌بیلیرز .

چوجغه متن ویریله‌رك ، (باشلا) دینجه بو عباره‌ده بولنان مثلا ب ، ج حرفلرینك اوزرینی یوقاریدن آشاغی چیز ، دیرز . صوکرا چیزیله‌جك حرفلرك عددینی ، اوچه ، درده ابلاغ ایدرز. سکز ویا اون دقیقه بویله حرف چیزدیریرز . کیتدکجه خطانك نصل بر شکل آلدیغنی آکلامق ایچین هردقیقه نهایتنده چوجغه (اشارت‌قوی) دیرز، چوجق اورایه بر ییلدیز اشارتی یاپار . سکز ویا اوننجی دقیقه نهایتنده چوجقدن کاغدی آله‌رق تدقیق ایدرز . نه قدر طوغری، نه‌قدر یا کلش چیزدیکی ونه‌قدر اونوتدیغی میدانه‌چیقار. هر دقیقه‌ده‌کی خطالری آیری آیری آکلامق ایستر ایسه‌ك اونلری‌ده آیریجه مطالعه‌ایدرز.

---

[*] علاءالدین بك طرفندن (ذکانك .قیاس اصوللری) نامیله ترجمه و معارف طرفندن طبع اولنمشدر .

دقت معاینه‌سی « حرف چیزمه »

تاریخ	اسم	سن	طوغری چیزدیکی عدد	یاکلش چیزدیکی عدد	اونوتدیغی عدد	ملاحظات

صوڭ

مندرجات
